

Κι' ἔν απόγεια μιλῶντας μὲ τὸ Βάλντοβ, ἀφησε νὰ τοῦ ζεψύγων μερικοὶ ἑπαγμοὶ γιὰ τὴν Λίλλην. 'Ο Βάλντοβ τόσε τὸν ἐπετεῖνα ἔχηρθε καὶ ὁ βαρδόνος τὸν ἔθειασε φέματα τῶν ἡ Λίλλην εἶχε γίνει φύλη τον. Καὶ βλέποντας τὴν ἀπέλπισι τοῦ νέον, τοῦ εἰπε τάχα μὲ ἐνδιαιφέρον :

—Φτωχέ μοι νέε, ἐτοι εἶνε ὁ κόσμος. Τι μπορεῖτε νὰ προσφέρετε ἑστίς στὴν Λίλλην; Εἴλε μιὰ νέα ποὺ ἀγάπαι τὴν πολετεία, τὴν μεγάλην ζωὴν. Καὶ, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀξίζει δὲ τι ποὺ ἀποθησι. Μένοντας μαζὶ σας, μὲν σένεται στὸ ἀτελέι καὶ τὸ πέντο καὶ σας —μὲν καττάτε τόσα —ἀλλά θιστάσετε τὸ ταλέντο σας, τὸ μέλλον σας, σ' ἓνα μᾶνθη μὲν, ποὺ, δύναται νὰ νάννα, δὲν διαγίνεται αὐτὸν. Μὰ ἡ πέρα τοῦ δένθα σᾶς ἀγόντι νὰ δημιουργήσετε... 'Αφοσιωθῆτε στὴν Τέχνη!

'Ο Βάλντοβ κλείστηκε τότε στὸ ἀτελέι τοῦ μὲ τὴν φυγὴν γενάτη πίκας καὶ θραύ. Τὸ βράδυ, χωρὶς καμιάν ἔξηρη, ἔλειπε τὴν πόλη τακτάστηκε στὴν Λίλλην. Λέγοντάς της μόνο πώς ἦταν ἀνάξια γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ.

'Ο βαρδόνος ἀπὸ τότε ἀρχίσε νὰ πολιορκῇ στενώτερα τὴν Λίλλην. Ήταν τέσσαρα λαπιμένη, τὴν ἀπελπισμένη, ἔνοιωθε τοσοῦ μόνο τὸν ἰατρὸ τῆς στὸν κόσμο... Κι' ὁ βαρδόνος τῆς ἐλόθετε νὰ τὴν παντερνῆ.

—Η Λίλλην, στὴν ἀπέλπισα της, δέχτηκε.

'Ο βαρδόνος τὴν ἐπήρε στὸν πόργο τοῦ κ' ἔξει ἀπὸ ἓνα ταπεινὸν κορίτσι, τὴν ἔχαι μᾶς μεγάλη ἀριστοχράτισσα. Τῆς ἐπήρε δρασκίλες, τὴν ἐμόρφωσε, κι' ὅταν ἡ κονσολίδη ἔγινε πετάλονδα, τὴν παλεύσατε στὸν κόσμο.

'Εκάλεσε στὸ μέγαρό τον δῆλην τὴν ἀριστοχράτισσα, ποὺ ἔμενε μαγεμένη μὲ τὴν ώμωφιά, τοὺς τρόπους, τὴν θειντάδον καὶ τὴν μορφωτὴν τῆς Λίλλην. Μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ὁ βαρδόνος εἶχε καλέσει καὶ τὸ Βάλντοβ.

Αյα τὸν εἶδεν ἡ Λίλλην ἔνοιωσε μᾶς βαθειὰ θλψι, ἡ δόπια δὲν ξέφρυγε ἀπὸ τὴν ἀντιλήψη τοῦ βαρδώνον. Αὗτὸ τὸν ἔσαντον ἔξι ψευδῶν καὶ, καθὼς ἦταν πιωμένος, διηγήθηκε μπροστὶ στὴ Λίλλην καὶ τὸ Βάλντοβ τὸν ἀτάτη, στὴν ὁποῖαν κατέφεγε γιὰ ν' ἀποστάσῃ ἀπὸ τὸν καλλιτέχνη τὴν Λίλλην.

—Αὐτὸς ἦταν ἀτάτη! φωνεῖς ἡ Λίλλην.

Καὶ, μέσα στὴ γενικὴ κατάληξη τῶν καλεσμένων, ἔβγαλε τὴ διαχυλίδη τοῦ γάμου τὸ πέταξε στὰ μοντρά τοῦ βαρδώνος καὶ ἔφεγεν ἀπὸ τὸ μέγαρο τούς τούς.

Γιὰ ἀρκετὸ καιρὸ ὁ Βάλντοβ, παρὰ δόλες τὶς προσπάθειες τοῦ, δὲν κατέβοθε νὰ ξαναθρίψει τὴν ἔγχη της. Τὴν περίμενε στὸ ἀτελέι του, μὲ ἑκείνη δὲν φωνοταν. 'Απελπισμένος, νοιούσθηται τύπεις γιατὶ μὲ τόσην ἔλαφόρητη ἐπίστευτε τότε τὸ βαρδόνος κ' ἔδιωσε τὴ Λίλλην, χωρὶς κάν νὰ ἔχεται ἀντί τοῦ ἀληθεύτη. Ενοιωθεὶς τοῦ νὰ ξαναθρίψει τὸ πάλον τοῦ ἔφωτας, Μῆ βρισκοντας τὴ Λίλλην, ἀφοσιώθηκε στὸ ἀγαλμά της, ποὺ τὸ εἶχε ἀγήστησε μιστετελιούμενό τότε, τὸ δεσμεύτε, λέπτε τὶς γοργιμές του, τοῦδοσε μάλι ἔκφρασι μελαγχολίης, ἔξιδανίνεσσε τὴ μορφή. "Ηταν μᾶς Λίλλην ἰδεανική, ἡ, ἀδύτια, δινος τὴν εἶχε γνωρίσει κι' διποὺ τὴν εἶχε καὶ ἐ τὴ φαντασία τοῦ.

φεύγοντας ἀπὸ τὸ μέγαρο τοῦ βαρδώνος, βρέθηκε στὸν ἀπὸ τὴν ἔποχὴ ποὺ πέθανε ὁ πατέρας της, ἀφήνοντας τὴν ἔγχη στὸν κόσμο. 'Η ἀπέλπισι της μάλιστα ἦταν ποὺ μεγάλη ἔχει κτυπηθῆ ἀπὸ τὴν ταπεινότητα τοῦ κόσμου. Γιὰ νὰ ισε νὰ σιγάγῃ στὰ κωματάρια. Μὲ τὴν ώμωφιά της καὶ ἡ γοήγορα ἀναδείχθηκε μέσα στὸν κόσμο τοῦ γλεντιού.

βασιλίσσα τῆς μόδας. Μὰ μέ-

ίχε σπάσει κάθε ἀσθματική, χρο-

ποτερεῖ στὸν ἔφωτα, δὲν πίστερε

στε. Παραδόθηκε σ' δύο τῶν εἰδῶν καταχρήσεις. Σενήχτια, πιοτά, ναυαρι-

τικά, παραλισία... Μὰ ἡ ἀνά δὲν τὴν ἔ,

φηνε. Διετηρεῖτο διαφορετοὶ πάντα, μὲ νὴ γραμμές της είχαν χάσει τὴν προτερινὴ

λεπτότητα, ἀπὸ τὴν ἔκφρασι της ἔλειπε

δροσεοῦ ἔσπειν ἀθωύδητης, ποὺ εἶχε ἀλλοτε...

Μιὰ βραδειά, ωρὶ φίλοι τοῦ Βάλντοβ ποὺ τὸν ἀνησυχοῦσσε ἡ μεταγούσια του, τὸν ἐπῆραν νὰ τὸν διασκεδάσσουν. 'Αργά ἐλήνησαν σ' ἔνα κωματάριο. Μὲ μέλις μπήγαν μέσα, σ' Βάλντοβ ἀντίκρους τὴν Λίλλην. Σὺν τρελλᾶς ἀπὸ τὴ καρδιά της ποτέ...

—Λίλλην! 'Εδο; Κ' ἔγω σὲ περιέμενα νὰ γρψίση στὸ ἀτελέι, στὴ φωτιά μας! "Ελλα, πάμε νὰ ξαναρχίσουμε τὴν ώμωφη τῷ πατέρῳ σας.

—Βάλντοβ, έσπειρε μέσα μοι κάτιον αἰσθημα.

—Μήν τὸ λέεις αὐτό, Λίλλην. Σ' ἀγαπάποτα πάντα καὶ σὲ στὸ βάθος τῆς καρδιᾶς σου διατηρεῖς, σὰν στάθια κάτιον ἀπὸ στάχτη, τὸ παλιό σου αἰσθημα. "Ελλα, πάσον καρδιά μετατρέπεις σὲ τὴν θυμητή σου. Τελείωσα τὸ ἀγαλμά σου. Πάμε νὰ τὸ ιδῆς...

Τὴν Λίλλην σήκωσε τοὺς δύομεν της. Τὸν ἀκολούθησεν δύομεν, γιατὶ ἀπόφερε ἀπὸ πλήξη καὶ τὴν γεννήθηκε καὶ κάποια περιφέρεια. Μὲ δύον ἔβγαλεν ἀπὸ κεφαλή μέσα, στὸ δρόμο, δύο αποκαρυντανταν ἀπὸ τὸ κωματάριο. Εποιέει μέσος στὶς στάχτες τῆς καρδιᾶς μοι νὰ βρισκεται καμιάν σύνδια ταὶ νὰ ξανανάψῃ τὸ αἰσθημα.

—Όταν ἐρήκη μέσος στὸ ἀτελέι κ' εἶδε τὸ ἀγαλμά της, ὥντος τὴν ταλεία τελεώσει στὸ Βάλντοβ, ὑδηγούμενος ἀπὸ τὸν ἔφωτό του, ἔπεισε σ' ἔνα κανονάκι καὶ ξέπλεσε σὲ λυγμούς. Εἶδε πόση διαφορὴ ἔπιηκε μεταξὺ τῶν ἔστιν τοῦ διπού τοῦ ἀγάλματος, μεταξὺ τῆς Λίλλην ὥντος τὴν εἶχεν ἔξιδαντείσει στὸ μάρμαρο καὶ τῆς γραιακας ποὺ ἔφερεν ἀπὸ τὸ κωματάριο, τῆς Λίλλην διπού τὴν εἶχε καταντήσει η ζωὴ. Καὶ μὲ τρόπον ἔδιάβασε τὴ Λίλλην στὸν ἔφωτον τὴν ἀπογοήτευσιν ἀπὸ τὴ σύγκρισιν αὐτῆς.

Μὰ ἔσπειν τὴ στιγμὴ, μέσος ἀπὸ ἔναν καθηγέτη, ἀντέληγμα τὸ βλέμμα τοῦ νέου ποὺ ἔσπειν σύγκρισι μεταξὺ τοῦ ἀγάλματος, μεταξὺ τῆς Λίλλην ὥντος τὴν εἶχεν ἔξιδαντείσει στὸ μάρμαρο καὶ τῆς γραιακας ποὺ ἔφερεν ἀπὸ τὸ κωματάριο, τῆς Λίλλην διπού τὴν εἶχε καταντήσει η ζωὴ. Καὶ μὲ τρόπον ἔδιάβασε τὴ Λίλλην στὸν ἔφωτον τὴν ἀπογοήτευσιν ἀπὸ τὴ σύγκρισιν αὐτῆς.

Σηκώθηκε τότε μὲ δομή, ἀπαξε νὰ σφιψῃ καὶ μὲ μανία ἀφήσει νὰ χτυπάῃ τὸ ἀγάλμα, ὡς εἶτο τὸ ἔσπειν κομμάτια...

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

Η ΠΟΛΚΑ

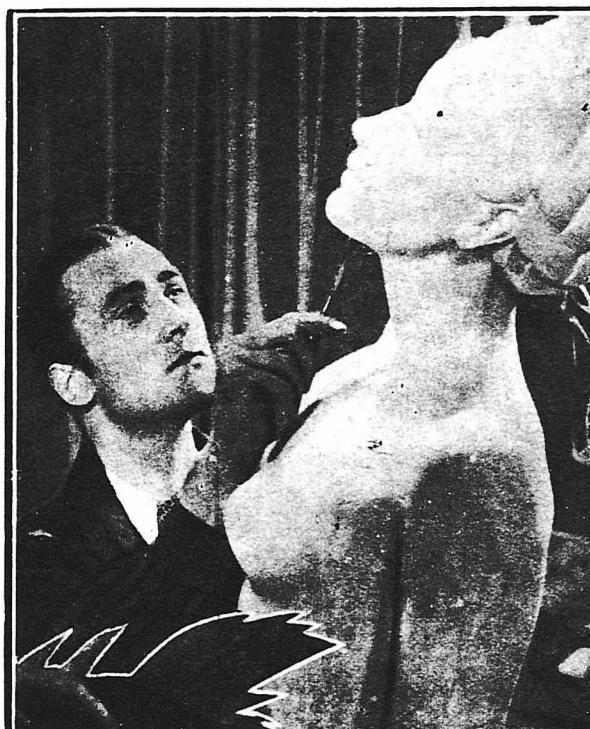
Τὴν πόλκα τὴν ἐπενόρθει καὶ τὴν πρωτοχρόνεια μᾶς ἀστηρι μορφεύτια, ἡ "Άννα Στεζα", ἡ δόπια ζωῆσε μεχρὶ ποὺ ὅλην ἔτον, ἀποτρέψα-

θηγμένη στὸ Κονοτόπιον μὲ τὰ παιδιά της καὶ τὰ ἔντονα της. Μιὰ μέρα, τὸ 1830, χόρεψεν ἀντοσχέδιονς χοροὺς σ' ἔνα πταίθιο ἐπαρχιακὸ θέατρο, σταν πέρασε ἀπὸ κεφαλὴ στὸ χοροδιδάσκαλος "Ιωσήπη Νεούν", δὲν οποιος τόσο γοητεύθηκε ἀπὸ τὸν ἀντοσχέδιον χορὸ τῆς "Άννα Στεζα", ἡ Λίλλην στὸν ἔφωτον τὴν ἀπογοήτευσιν.

Τὴν ἀλλη Κυριακή, δὲν Νεούν, εύφιστόμενος στὸ χοροδιδάσκαλον του, ἀδίδαξε στοὺς μαθητάς του καὶ στοὺς ωρώντες χορούς του, δὲν ἀργησε νὰ διαδοθῇ εὐθύτατα.

—Αργότεον τελειοποήθηκε κι' ἔγινε χορὸς τῆς μάδας ποὺ ξετρέλασε τὸν πατέρα της, η ζωὴν τῶν εἵλειπτων.

—Πόλκας στὴ διάλεκτο τῆς Βοημίας σημαίνει «εισέσ». επειδή οἱ βηματισμοὶ τοῦ νέου χοροῦ ήσαν μισοί.

Μη ορίσκοντας τὴ Λίλλην, ἀφοσιώθηκε στὸ ἀγαλμά της

